

Christian Peter Nyrmann,
Stensgaard Gods
Stensgaard Allé 4
4912 Harpelunde

Kystdirektoratet
J.nr. 21/16031-10
Ref. Sabine Anna Stosiek
02-08-2024

Dispensation til etablering af vandhul og sløjfning af grøft inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Du har på vegne af lodsejer, den 10-11-2021 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til etablering af pumpesø på 1500 m² og tildækning af eksisterende pumpegrøft på 90 m² inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 1a Højsmarke Made, Sandby, Stensgaard Allé 4, 4912 Harpelunde, Lolland Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. Du skal selv undersøge, om dit projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Du kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Vilkår for dispensationen

Dispensationen er meddelt på følgende vilkår:

1. Søen skal anlægges, så den passer naturligt ind i det omgivende landskab.
2. Søen skal udgraves med jævnt skrånende bredder med en hældning ikke stejlere end 1:5.
3. Der må ikke anlægges jordvolde eller øer, og søen må ikke være dybere end 1,5 meter.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

4. Det opgravede materiale skal fjernes fra det strandbeskyttede areal eller bruges til at tildække eksisterende grøft og fordeles jævnt ud over landbrugsjord i omdrift i et lag på maksimalt 30 cm.
5. Der må ikke etableres beplantning med vedplanter omkring søen.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Du må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. Du vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan du skal forholde dig, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

Du kan se en klagevejledning i bilag 2.

Redegørelse for sagen

Det ansøgte ligger på en landbrugsejendom, ejet af ansøger, i landzone på det vestlige Lolland, og inden for strandbeskyttelseslinjen. Se figur 1.

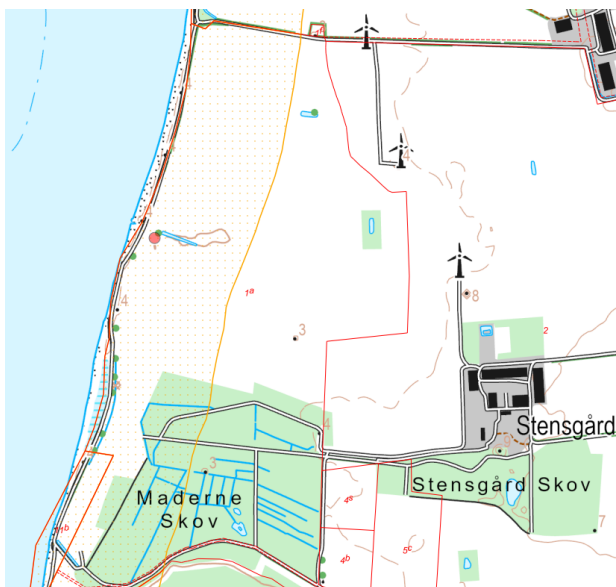

Fig. 1. Oversigtskort. Den røde prik viser placeringen af det ansøgte. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende matrikelskel.

Grøften, der søges sløjfet, er i sin helhed registreret som beskyttet sø jf. Naturbeskyttelseslovens §3. Ifølge Danmarks Miljøportal har Lolland kommune besigtiget grøften den 16. december 2008, hvor den beskrives som "vandhul fra drænudløb med meget stejle bredder med tagrør nederst", med "ret grumset og ildelugtende" vand og en vanddybde på 1-1,5 m. Der blev ikke fundet vand- eller sumplanter, eneste registrerede art er agertidsel, og søens naturtilstand blev estimeret som ringe.

Der er derudover registreret beskyttet strandeng umiddelbart vest for det ansøgte, i en få meter bred stribe mellem stranden og diget. I området findes flere beskyttede søer, hvoraf den nærmeste ligger ca. 450 m øst fra det ansøgte. Se figur 2.

Fig. 2. Ortofoto 2022. . Den røde prik viser placeringen af det ansøgte Lyseblå skravering markerer beskyttet strandeng, mørkeblå skravering viser beskyttede vandhuller/søer.

Det nordvestlollandske kystlandskab, hvori det ansøgte ligger, er jævnt faldene mod havet. Området er dannet som bundmoræne under sidste istid og har karakter af et jævnt ensartet, svagt bølget plateau, der hælder svagt mod vestnordvest. Der er tale om et åbent, storskala herregårdslandskab med præg af landbrugsland, som afgrænses mod vest af et lille dige langs udligningskysten til de indre farvande.

Grøften, der søges sløjfet, er med pumpehuset en del af et større, dræn- og kanalsystem, der afvander området, som historisk var præget af enge og strandenge i lavningerne, og mange spredte vandhuller. Et større sammenhængende strandengsareal er bevaret ca. 900 m syd for det ansøgte.

Ansøger ønsker at erstatte en eksisterende pumpekanal/grøft på 90m med et mere naturligt udseende naturområde med en sø på 1500 m². Grøften ligger inden for diget, og i forbindelse med eksisterende pumpehus. Se kanalens nuværende udseende på fig. 3.

Fig. 3. Grøften set fra øst mod kysten, i baggrund pumpehuset (fra ansøgningen)

Grøften ønskes sløjfet og dækket til. I forbindelse med pumpehuset, og med dybeste sted tættest på pumpen, ønskes gravet en ny sø på 1500 m², omgivet af naturareal.

Det fremgår af ansøgningen, at selve søen bliver udformet så den ”del tættes på pumpen er dyb og resten (...) er fladvandet. Dybde på den dybe del af søen er som bunden af pumpekanalen i dag – ca. 1,5 meter fra vandspejl til bunden. Den opgravede jord fra søen placeres i den nuværende pumpekanal -således at jorden håndteres internt på området.”

Efter dialog med Kystdirektoratet har ansøger med mail af 13-03-2023 sendt et revideret projekt, hvor den ansøgte placering for søen er et areal syd for pumpehuset, der jf. historiske kort har været strandeng. Se figur 5.

Fig. 5. Ansøgt placering af ny sø med (fra ansøgningen)

Fig. 5. Lave målebordsblade 1901-1971. Den røde prik viser placeringen af det ansøgte.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 116, Centrale Storebælt og Vresen) ligger ca. 2 km mod vest.

Natura 2000-området nr. 116 består af de tidligere Natura 2000-områder N116 (Centrale Storebælt og Vresen) og N 170 (Kirkegrund) samt et større marint areal nord for Lolland, der er nyudpeget som fuglebeskyttelsesområde F 128.

Dermed omfatter Natura-2000 området nr 116 nu habitatområde nr. 100 og 149 samt fuglebeskyttelsesområde nr. 73, 98 og 128.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på afstanden på over 22 km til habitatområderne, der omfatter flere kystafsnitte af øerne Fyn, Langeland og Sjælland samt marine områder. Der er desuden lagt vægt på, at projektet ikke medfører ændringer i forhold til udledning af næringsstoffer eller miljøfarlige stoffer til de indre farvande.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er F128, som i 2021 er blevet udpeget til beskyttelse af gråstrubet lappedykker og edderfugl, hvis marine levesteder vurderes ikke at blive påvirket af det ansøgte. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Det ansøgte ligger inden for udbredelsesområdet af en række bilag IV-padderarter (løvfrø, grønbroget tudse, strandtudse, stor vandsalamander, springfrø og spidssnudet frø), hvoraf de fem førstnævnte arter er blevet fundet inden for 400m-2km afstand fra det ansøgte, dog ikke i selve projektområdet, dvs. grøften, der søges sløjfet og tilstødende omdriftsareal, hvor der anlægges sø. Ifølge ovennævnte kommunal besigtigelse er grøften kendetegnet ved stejle brinker, dybde på 1-1,5 m uden lavvandede zoner, ringe vandkvalitet og fravær af vandplanter, og vurderes derfor uegnet som levested for nævnte bilag IV-padderarter. Etablering af ny sø med svag bredhældning, lavvandede bredzoner og omkringliggende udyrket natur vurderes tværtimod at bidrage til områdets økologiske funktionalitet for de nævnte padderarter, idet der skabes et nyt potentielt yngle- og fourageringsområde og forbedres bestandenes konnektivitet.

På baggrund af et generelt kendskab til bilag IV-arters forekomst i Danmark og deres valg af levested samt gennemgang af offentlige databaser, vurderer Kystdirektoratet desuden, at projektområdet ikke er et potentielt levested for andre bilag IV-arter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis kan der, på baggrund af en konkret vurdering, meddeles dispensation til etablering af søer inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer og/eller hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Kystdirektoratets har lagt vægt på, at det af historiske kort fremgår, at området er en naturlig lavning, hvor der tidligere har været eng /strandeng, og at der har ligget en sø af samme størrelse på omtrentlig samme placering som det ansøgte, på både de Høje og de Lave målebordsblade (historiske kort).

Det er Kystdirektoratets vurdering, at den ansøgte sø, som skal erstatte eksisterende grøft, vil have en klar naturforbedrende funktion, heriblandt for padder, og at der ikke er landskabelige forhold, som taler afgørende imod at etablere søen og tildække grøften.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til etablering af sø og sløjfning af grøft.

Med venlig hilsen

Sabine Anna Stosiek

Sabine Anna Stosiek

+45 51831659

saans@kyst.dk

Evaluerings

Kystdirektoratet er i gang med en spørgeskemaundersøgelse, hvor vi måler på den hjælp du/I modtog i forbindelse med din/jeres sag.

Formålet med undersøgelsen er at forbedre vores vejledning.

Undersøgelsen er på 1-5 spørgsmål og er anonym, så den kan ikke spores tilbage til dig/er eller din/jeres sag.

Tak fordi du/I vil hjælpe os.

Link til spørgeskema: <https://www.survey-xact.dk/LinkCollector?key=FRKRJSKC3215>

Bilagliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Lolland Kommune, lolland@lolland.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Lolland, lolland@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lolland, lolland@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Slots- og Kulturstyrelsen, post@slks.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 116,
Centrale Storebælt og Vresen**

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 100		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Lagune* (1150)
	Bugt (1160)	Rev (1170)
	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	
Arter:	Marsvin (1351)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-21. Naturtypen enårig vegetation på stenet strandvold (1210) er ikke til stede i habitatområde H100. Naturtypen gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 73	
Fugle:	Edderfugl (T)

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 98		
Fugle:	Edderfugl (T)	Klyde (Y)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 149		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Bemærk: Fuglebeskyttelsesområdet F128, Smålandsfarveandet er desuden udpeget til beskyttelse af gråstrubet lappedykker og edderfugl.⁴

⁴ Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)
<https://prodstoragehoeringspo.blob.core.windows.net/c63b7d44-515c-422e-b84f-42ff0cbb5fbd/H%C3%B8ringsbrev.pdf>